

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/106/2017
Identifikačné číslo spisu:	1113222609
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1113222609.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore umiestneného E., bytom P., zastúpeného JUDr. Samuelom Baránikom, advokátom so sídlom Podjavorinskej 7, 811 03 Bratislava, o vyslovenie prípustnosti prevzatia do ústavu zdravotníckej starostlivosti, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1 Pu 153/2013, o dovolaní umiestneného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2016 sp. zn. 11 CoP 689/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 2. augusta 2013 č. k. 1 Pu 153/2013-13 zastavil konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia do ústavu E., nar. X T. XXXX, bytom P., ku ktorému došlo 2. júla 2013, z dôvodu, že súd zistil, že umiestnený bol z ústavu prepustený a tak odpadol dôvod pre ďalšie konanie v prejednávanej veci v zmysle § 104 ods. 1 O.s.p.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie umiestneného uznesením z 10. februára 2016 sp. zn. 11 CoP 689/2015 spolu s opravným uznesením zo 6. júna 2017 sp. zn. 11 CoP 689/2015 (ktorým odvolací súd opravil chybu v písaní a doplnil chýbajúci dátum rozhodnutia), potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. Uviedol, že vychádzajúc z obsahu spisu má za to, že v danom štádiu konania nie sú splnené podmienky na pokračovanie v konaní, keďže uznesenie súdu prvej inštancie zo 4. júla 2013 č. k. 1 Pu 153/2013-7, ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že prevzatie umiestneného E. má zákonné dôvody, je právoplatné a umiestnený bol z ústavného zariadenia 31. júla 2013 prepustený. Z uvedeného dôvodu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie z 2. augusta 2013 č. k. 1 Pu 153/2013-13, ktorým konanie vo veci zastavil po zrušení uznesenia odvolacieho súdu zo 14. októbra 2013 sp. zn. 20 CoP 122/2013 uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. augusta 2014 sp. zn. 7 Cdo 330/2014 ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal umiestnený dovolanie z dôvodu podľa § 237 ods.

1 písm. f/ O.s.p., nakoľko mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom a súčasne podľa § 238 ods. 2 O.s.p., nakoľko odvolací súd sa odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, ktorý vyslovil, že umiestnený má právo, aby bez ohľadu na to, či bol alebo nebol prepustený z umiestnenia v zdravotníckom zariadení, bolo o zákonnosti jeho umiestnenia a ďalšieho držania meritórne rozhodnuté. Namietal, že pokiaľ odvolací súd uznesením potvrdil zastavujúce uznesenie súdu prvej inštancie, nerešpektoval tak právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tejto veci o tom, že takýmto postupom odníma možnosť účastníkovi pred súdom konať a súčasne teda i opätovne odňať umiestnenému možnosť konať pred súdom. Ďalej namietal zmatečnosť uznesenia z dôvodu, že jeho písomné vyhotovenie nie je datované a nie je zrejmé, či sa odvoláva na odstrániteľné alebo neodstrániteľné podmienky konania.

4. Na konania o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení, ktoré sa od 1. júla 2016 prejednávajú a rozhodujú podľa Civilného mimosporového poriadku, zákona č. 161/2015 Z.z., (ďalej len „CMP“), sa v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 CMP použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 395 ods. 1 CMP, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 395 ods. 2 CMP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, zastúpený advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie umiestneného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

8. Vzhľadom na to, že dovolanie bolo podané 22. marca 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, najvyšší súd postupoval v zmysle uvedeného prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

9. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie, dovolanie ale nesmeruje proti uzneseniu so znakmi niektorého z uznesení uvedených § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie umiestneného teda v zmysle § 239 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu ku dňu podania dovolania umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

10. V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Umiestnený procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

11. Umiestnený tvrdí, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumel procesne nesprávny postup súdu znemožňujúci účastníkovi konania realizáciu jeho procesných oprávnení [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených

zákonem (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

12. Umiestnený tvrdí, že napadnuté uznesenie je zmätočné, a teda nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) ale zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S týmto názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

13. Na záse, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže íť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

14. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

15. K námietke umiestneného o nedostatočnom odôvodnení uznesenia odvolacieho súdu, nakoľko z neho podľa umiestneného nie je zrejmé, aké nedostatky v podmienkach konania odvolací súd v uvedenej veci identifikoval, či odstrániteľné alebo neodstrániteľné, keď sa odvoláva na § 103 a § 104 bez uvedenia odseku. Dovolací súd uvádza, že táto námietka umiestneného je nedôvodná, nakoľko odvolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odvolací súd rozhodol na základe ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p., na základe ktorého potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania z dôvodu, že odpadol dôvod pre ďalšie konanie v prejednávanej veci. Súd prvej inštancie vo svojom uznesení z 2. augusta 2013 č. k. 1 Pu 153/2013-13 uviedol, že na základe ustanovenia § 104 ods. 1 O.s.p. veta prvá, ak ide o taký nedostatok konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Odvolací súd zdôvodnil na základe akého dôvodu považoval uznesenie súdu prvej inštancie za vecne správne a zároveň uviedol, že uznesenie súdu prvej inštancie zo 4. júla 2013 č. k. 1 Pu 153/2013-7, ktorým rozhodol, že prevzatie umiestneného má zákonné dôvody, je právoplatné a tiež uviedol skutočnosť, že umiestnený bol z ústavného zariadenia 31. júla 2013 prepustený.

16. Dovolací súd poznamenáva, že námietka umiestneného o nedatovaní napadnutého uznesenia sa týkala chyby v písaní v zmysle § 164 O.s.p., ktorá bola opravená a doplnená odvolacím súdom opravným uznesením zo 6. júna 2017 sp. zn. 11 CoP 689/2015.

17. Umiestnený nedôvodne namieta aj prípustnosť dovolania v zmysle § 238 ods. 2 CSP, kedy sa odvolací súd mal podľa umiestneného odchyliť od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, kedy dovolací súd uznesením z 26. augusta 2014 sp. zn. 7 Cdo 330/2014 konštatoval, že umiestnený má právo, aby bez ohľadu na to, či bol alebo nebol prepustený z umiestnenia v zdravotníckom zariadení, bolo o zákonnosti jeho umiestnenia a ďalšieho držania meritórne rozhodnuté. O prepustení umiestneného bolo meritórne a právoplatne rozhodnuté, čo konštatoval aj odvolací súd v dovolaní napadnutom uznesení. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa neodchyliť od právneho

názoru dovolacieho súdu, nakoľko odvolací súd v napadnutom uznesení rozhodoval o dôvodoch zastavenia konania až po tom, čo bolo právoplatne rozhodnuté o zákonných dôvodoch umiestnenia.

18. V danom prípade prípustnosť dovolania umiestneného nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania odvolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.